

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s Radou notářů Evropské unie (CNUE).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Dědické právo a pravidla, podle nichž soud, jiné orgány a pověřené osoby postupují ve věcech dědictví, se řídí zákonem o dědění (*Narodne Novine* (NN; Sbírka zákonů Chorvatské republiky) č. 48/03, 163/03, 35/05 a 127/13).

Pořízení s majetkem pro případ smrti lze učinit prostřednictvím závěti. Závěť může pořídit každá svéprávná osoba, která dosáhla věku 16 let.

Závěť je platná, jedině je-li učiněna ve formě předepsané zákonem a splňuje-li zákonem předepsané požadavky. Za běžných okolností může být vůle pořízena ve formě soukromé nebo veřejné listiny. Ústně může být závěť pořízena jen za výjimečných okolností.

Závěť pořízená soukromou listinou je holografická závěť a závěť učiněná před svědky. Holografická závěť je taková závěť, která je zůstavitelem vlastnoručně sepsána a podepsána. Závěť učiněná před svědky může být zůstavitelem, který umí číst a psát, za současné přítomnosti svědků učiněna prohlášením, že daný dokument, bez ohledu na to, kdo jej sepsal, obsahuje zůstavitelovu závěť, a jejím podepsáním. Svědci musí k závěti připojit své podpisy.

Závěť pořízená veřejnou listinou je pořízena v součinnosti s orgány veřejné moci. Každý je oprávněn pořídit platnou závěť ve formě veřejné listiny. Osoba, která nemůže číst nebo se podepsat, může za běžných okolností pořídit závěť jedině ve formě veřejné listiny. Závěť pořízená veřejnou listinou může být na žádost zůstavitele vypracována některou z osob se zákonným pověřením: soudcem obecního soudu, soudním úředníkem, notářem, konzulem či diplomatickým/konzulárním zastupitelem Chorvatské republiky v zahraničí. Zákon stanoví postup a kroky pověřené osoby při pořizování závěti veřejnou listinou.

Zůstavitel, který chce pořídit závěť ve formě mezinárodní závěti, musí požádat pověřenou osobu o pořízení závěti veřejnou listinou. Důvodem pro pořízení závěti ve formě mezinárodní závěti je zajištění, že závěť bude, pokud jde o její formu, uznána v signatářských státech úmluvy o jednotném právu pro formu mezinárodní závěti a státech, které do svého práva přejaly ustanovení týkající se mezinárodní závěti.

Ve výjimečných případech, kdy je vyloučeno pořízení závěti v jiné předepsané formě, může zůstavitel pořídit závěť ústně přede dvěma současně přítomnými svědky. Taková závěť pozbývá platnosti po uplynutí 30 dnů od okamžiku, kdy mimořádné okolnosti, za nichž byla pořízena, pominuly.

Chorvatské právo nepřipouští pořízení pro případ smrti ve formě dědické smlouvy (smlouva, kterou osoba odkazuje svůj majetek nebo jeho část druhé smluvní straně, popřípadě třetí osobě), smlouvy o postoupení budoucího dědictví či odkazu (smlouva, kterou osoba zcizuje očekávané dědictví, smlouva o dědictví třetí osoby, která je naživu, a smlouva týkající se odkazu nebo jiného práva, které smluvní strana očekává nabýt ze závěti, jež ještě nebyla otevřena) ani smlouvy týkající se obsahu závěti (smlouva, jíž se osoba zavazuje uvést nebo neuvést ve své závěti určitá ustanovení, popřípadě odvolat nebo naopak neodvolat již pořízenou závěť). Taková pořízení jsou neplatná.

Chorvatské zákony umožňují za života uzavřít dohodu o převodu a rozdělení majetku. V rámci této dohody předeek (převodce) a jeho potomci sjednávají převod a rozdělení celého majetku postupitele v době uzavření dohody nebo jeho části na své potomky. K platnému uzavření dohody je třeba souhlasu všech dětí a dalších potomků, kteří mají po postupiteli dědit. Dohoda musí být uzavřena písemně a ověřena soudcem příslušného soudu nebo sepsána ve formě notářské listiny, popřípadě notářsky ověřena. Dohoda může rovněž zahrnovat i manžela převodce, jehož souhlas je v takovém případě také vyžadován. Majetek zahrnutý v této dohodě nespádá do pozůstalosti a nebere se v úvahu ani při určování její hodnoty.

Chorvatské zákony neumožňují uzavření dohody o zřeknutí se dědictví před otevřením závěti. Výjimkou je pouze situace, kdy se potomek, který je svéprávný, vzdává dohodou uzavřenou se svým předkem dědictví, na které by jinak měl po předkové smrti nárok. Taková dohoda může být uzavřena manželem s ohledem na dědictví, které by mu připadlo v případě smrti druhého manžela. Dohoda musí být uzavřena písemně a ověřena soudcem příslušného soudu nebo sepsána ve formě notářské listiny, popřípadě notářsky ověřena.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Skutečnost, že závěť byla pořízena, uložena do úschovy a oznámena, je zapsána do chorvatského rejstříku závětí, zřízeného u chorvatské notářské komory. Informace o těchto skutečnostech je k zápisu do registru závětí na žádost zůstavitele předložena příslušným soudem, notářem, advokátem nebo osobou, která závěť sepsala. Zápis závěti do chorvatského rejstříku závětí není povinný a skutečnost, že závěť není v rejstříku zapsána, popřípadě uložena do úschovy na konkrétním místě, není na újmu její platnosti.

V době před smrtí zůstavitele není informace zapsaná v rejstříku přístupná nikomu s výjimkou zůstavitele a případně osoby za tímto účelem zůstavitelem výslovně pověřené.

V rámci dědického řízení má soud nebo notář, který řízení vede, povinnost vyžádat si z chorvatského rejstříku závětí všechny informace týkající se závětí, které zesnulý případně pořídil.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Právo zůstavitele volně se svým majetkem nakládat je omezeno právem neopominutelných dědiců na povinný díl.

Neopominutelnými dědici jsou:

potomci zůstavitele, děti, které si zůstavitel osvojil, děti, které měl zůstavitel v péči jako partner, a jejich potomci, manžel zůstavitele nebo jeho mimomanželský partner, registrovaný partner zůstavitele nebo jeho neformální životní partner – tyto osoby mají nárok na povinný díl, který odpovídá jedné polovině podílu, který by jim náležel, pokud by zůstavitel nezanechal závěť a uplatnila by se zákonná dědická posloupnost,

rodiče zůstavitele, jeho osvojitelé a další předkové – tyto osoby mají nárok na povinný díl pouze v případě, že jsou trvale nezpůsobilé k práci a nemajetné, a jejich povinný díl činí jednu třetinu podílu, který by jim náležel, pokud by zůstavitel nezanechal závěť a uplatnila by se zákonná dědická posloupnost.

Neopominutelní dědicové mají nárok na povinný díl pouze v případě, že jim ve zvláštních případech dědictví připadá jako zákonným dědicům.

Zákon stanoví důvody, pro něž může zůstavitel ve své závěti dědice, který má nárok na povinný díl, zcela nebo částečně vydedít. Zůstavitel tak může učinit v případě, že se dědic vůči zůstaviteli dopustil vážného prohřešku porušením právních nebo morálních povinností vyplývajících z rodinných vazeb mezi dědicem a zůstavitelem, dopustil-li se dědic proti zůstaviteli nebo jeho manželovi, dítěti nebo rodiči vážného úmyslného trestného činu, dopustil-li se dědic trestného činu proti Chorvatské republice nebo hodnotám chráněným mezinárodním právem nebo vedl-li dědic zahálčivý nebo nečestný život. Rozhodne-li

se zůstavitel dědice vydědit, musí to ve své závěti výslovně uvést, a to včetně důvodů pro vydědění. Důvody pro vydědění musí být dány v době pořízení závěti. Vyděděním dědic ztrácí dědické právo v rozsahu vydědění, přičemž práva jiných osob, které mají po zůstaviteli dědit, jsou upravena takovým způsobem, jako by vyděděný dědic zemřel ještě před smrtí zůstavitele.

Kromě možnosti vydědit neopominutelné dědice může zůstavitel potomka, který má nárok na povinný díl, tohoto podílu výslovně zcela nebo zčásti zbavit, je-li potomek těžce zadlužen nebo vede-li marnotratný život. Podíl, který by jinak náležel tomuto potomkovi, přechází na jeho potomky. Takové ustanovení zůstává v platnosti pouze za předpokladu, že v době smrti zůstavitele měl dědic zbavený nároku na podíl nezletilé dítě nebo nezletilé vnuče po svém dříve zemřelém dítěti, popřípadě má zletilé dítě nebo zletilé vnuče po svém dříve zemřelém dítěti, které je nezpůsobilé k práci a nemajetné. Dědic zbavený nároku na podíl po zůstaviteli dědí podíl, který není zbavením nároku dotčen, a dědí také tehdy, pokud důvody pro zbavení nároku v době smrti zůstavitele již pominuly.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V případě, že zůstavitel nezanechal závět, dědí po něm v souladu se zákonem jeho zákonní dědicové dle zákonné dědické posloupnosti, přičemž se uplatní princip, že dědicové, kteří dědí dříve, vylučují z dědictví dědice, kteří stojí v zákonné dědické posloupnosti dále.

Zákonnými dědici zůstavitele jsou jeho:

potomci, osvojené děti a děti, které měl zůstavitel v péči jako partnera, a jejich potomci,
manžel,
mimomanželský partner,
registrovaný partner,
neformální životní partner,
rodiče,
osvojitelé,
sourozenci a jejich potomci,
prarodiče a jejich potomci,
další předkové.

Z hlediska dědického práva je mimomanželský partner postaven na roveň manželovi a děti narozené mimo manželství a jejich potomci jsou postaveni na roveň dětem narozeným v manželství a jejich potomkům. Mimomanželský svazek, který zakládá dědické právo, je životní svazek svobodné ženy a svobodného muže, který trval po určitou dobu (nejméně po dobu tří let, popřípadě méně, pokud ze společného svazku vzešlo dítě) a skončil smrtí zůstavitele, za předpokladu, že byly naplněny předpoklady platného manželství.

Z hlediska dědického práva je registrovaný partner postaven na roveň manželovi a děti v jeho péči jsou postaveny na roveň vlastním dětem. Registrované partnerství je svazek rodinného života mezi dvěma osobami stejného pohlaví, uzavřený před příslušným orgánem v souladu s ustanoveními zvláštního zákona (zákon o partnerství osob stejného pohlaví).

Z hlediska dědického práva se na neformálního životního partnera hledí jako na mimomanželského partnera. Neformální životní partnerství je svazek rodinného života mezi dvěma osobami stejného pohlaví, které neuzavřely registrované partnerství před příslušným orgánem, za předpokladu, že svazek trval po dobu nejméně tří let a že byly od počátku naplněny předpoklady pro platnost registrovaného partnerství.

Zůstavitelovi potomci a manžel dědí v první dědické třídě. Dědici první dědické třídy dědí rovným dílem. V této dědické třídě se uplatní dělení *per stripes*. Znamená to, že podíl z pozůstalosti, který by připadl dříve zemřelému dítěti, pokud by zůstavitele přežilo, připadne rovným dílem jeho dětem, tedy zůstavitelovým vnoučatům; v případě, že by některé z těchto vnoučat zemřelo dříve než zůstavitel, podíl, který by mu připadl v případě, že by bylo v době smrti zůstavitele naživu, připadne rovným dílem jeho dětem, tedy zůstavitelovým pravnoučatům; tímto způsobem se postupuje dále až do chvíle, až nezůstávají žádní další potomci.

Po zůstaviteli, který nezanechal žádné potomky, dědí dědicové druhé třídy – rodiče a manžel zůstavitele. Rodiče zůstavitele dědí jednu polovinu pozůstalosti a manžel zůstavitele dědí druhou polovinu. Zemřeli-li oba rodiče před smrtí zůstavitele, dědí druhý manžel celou pozůstalost. V případě, že zůstavitele jeho manžel nepřežil, dědí celou pozůstalost rovným dílem rodiče zůstavitele; zemřel-li jeden z rodičů zůstavitele před smrtí zůstavitele, pak podíl z pozůstalosti, který by tento rodič jinak zdědil, pokud by byl naživu, připadá druhému rodiči. Sourozenci zůstavitele a jejich potomci dědí po zůstaviteli v druhé dědické třídě, pokud po zůstaviteli nezůstal jeho manžel a pokud jeden nebo oba rodiče zůstavitele zemřeli před jeho smrtí. V takovém případě (tedy pokud jeden nebo oba rodiče zůstavitele zemřeli před zůstavitelem a pokud zůstavitele nepřežil jeho manžel) podíl z pozůstalosti, který by jinak připadl každému rodiči, pokud by zůstavitele přežili, připadá jejich dětem (sourozencům zůstavitele), jejich vnoučatům, pravnoučatům a dalším potomkům v souladu s pravidly, která by se uplatnila v případě, že by po zůstavitelovi dědily jeho děti a další potomci. V případě, že jeden z rodičů zůstavitele zemřel před zůstavitelem, který nezanechal manžela, aniž by po sobě zanechal potomky, podíl z pozůstalosti, který by jinak připadl tomuto rodiči, pokud by zůstavitele přežil, připadá druhému rodiči; pokud před smrtí zůstavitele, který nezanechal manžela, zemřel i druhý rodič, připadá dědictví, které by jinak připadlo oběma rodičům, jejich potomkům.

Po zůstaviteli, který nezanechal žádné potomky, manžela ani rodiče, nebo jehož rodiče nezanechali žádné potomky, dědí dědicové třetí dědické třídy. Ve třetí dědické třídě dědí prarodiče zůstavitele, přičemž jedna polovina pozůstalosti připadá prarodičům z otcovy strany a druhá polovina prarodičům z matčiny strany. Prarodiče ze stejné strany dědí rovným dílem. V případě, že jeden z těchto předků z jedné strany zemřel před smrtí zůstavitele, podíl z pozůstalosti, který by připadl tomuto předkovi, pokud by zůstavitele přežil, připadá potomkům tohoto předka (dětem, vnoučatům a dalším potomkům), a to v souladu s pravidly použitelnými v případě, že po zůstavitelovi dědí jeho děti či další potomci. V případě, že před smrtí zůstavitele zemřeli oba prarodiče z jedné strany, aniž by zanechali potomky, podíl z pozůstalosti, který by jim jinak připadl, pokud by zůstavitele přežili, připadá prarodičům z druhé strany, popřípadě jejich potomkům.

V případě, že zůstavitel nezanechal žádné potomky ani rodiče, popřípadě jestliže tyto nezanechali žádné potomky nebo manžele, popřípadě prarodiče, kteří také nezanechali žádné potomky, dědí dědicové čtvrté dědické třídy. Ve čtvrté dědické třídě dědí prararodiče zůstavitele. Jedna polovina pozůstalosti připadá prararodičům z otcovy strany (tuto polovinu dědí rovným dílem rodiče dědečka zůstavitele ze strany otce a rodiče babičky zůstavitele ze strany otce) a jedna polovina pozůstalosti připadá prararodičům z matčiny strany (tuto polovinu dědí rovným dílem rodiče dědečka zůstavitele ze strany matky a rodiče babičky zůstavitele ze strany matky). Pokud některý z těchto předků zůstavitele nepřežil, připadá podíl, který by jinak připadl tomuto předkovi, pokud by byl naživu, jeho manželovi. V případě, že není naživu jeden z párů těchto předků, připadá podíl, který by těmto předkům připadl, pokud by byli naživu, druhému páru ze stejné strany. Pokud nejsou naživu prararodiče z jedné strany, podíl, který by jim jinak připadl, pokud by byli naživu, připadá prararodičům z druhé strany.

Pokud není žádný dědic ze čtvrté dědické třídy, dědí po zůstavitelovi jeho vzdálenější předkové, a to v souladu s pravidly pro dědění, které se uplatní v případě jeho prararodičů.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Dědické řízení je v prvním stupni vedeno před okresním (městským) soudem nebo notářem jako soudním komisařem.

Územní působnost okresního soudu pro vedení dědického řízení je dána místem trvalého bydliště zůstavitele v době smrti, nebo subsidiárně místem pobytu, místem na území Chorvatské republiky, kde se nachází převážná část jeho pozůstalosti, popřípadě místem, kde je zůstavitel zapsán do registru obyvatel. Soud pověřuje vedením dědického řízení notáře. Pokud v místě soudu působí více notářů, jsou jim případy přidělovány postupně v abecedním pořádku dle příjmení notáře.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví (prohlášení dědice) lze učinit ústně u kteréhokoliv okresního soudu, před soudem pro věci pozůstalostní nebo notářem, který vede dědické řízení, popřípadě lze soudu pro věci pozůstalostní nebo notáři, který dědické řízení vede, předložit ověřený dokument obsahující prohlášení dědice.

Prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví nelze změnit.

Učinění prohlášení dědice není povinné. Má se za to, že osoba, která neučinila prohlášení o odmítnutí dědictví, dědictví přijala. Osoba, která učinila platné prohlášení o přijetí dědictví, se jej později nemůže vzdát.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Prohlášení o přijetí nebo odmítnutí odkazu lze učinit ústně před soudem pro věci pozůstalostní nebo notářem, který vede dědické řízení, popřípadě lze soudu pro věci pozůstalostní nebo notáři, který dědické řízení vede, předložit ověřený dokument obsahující prohlášení o přijetí nebo odmítnutí odkazu.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Právo na povinný díl je dědické právo, které vzniká okamžikem smrti zůstavitele. Neopominutelný dědic může učinit prohlášení o přijetí nebo odmítnutí povinného dílu ústně před kterýmkoliv okresním soudem, před soudem pro věci pozůstalostní nebo před notářem, který dědické řízení vede, popřípadě může soudu pro věci pozůstalostní nebo notáři, který dědické řízení vede, předložit ověřený dokument obsahující prohlášení dědice.

Právo na povinný díl je v rámci dědického řízení vykonáno pouze na žádost neopominutelného dědice – pokud v rámci dědického řízení neopominutelný dědic nárok na povinný díl neuplatní, není soud ani notář povinen k jeho právu na povinný díl přihlížet.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Dědické řízení je nesporné řízení za účelem určení dědiců zůstavitele, předmětů pozůstalosti a dalších práv, která z pozůstalosti dědicům, odkazovníkům a dalším osobám připadají.

Dědické řízení je vedeno okresním soudem nebo notářem jako soudním komisařem. Okresní soud místně příslušný pro vedení dědického řízení se nazývá soudem pro věci pozůstalostní. Místní příslušnost okresního soudu pro vedení dědického řízení je dána místem trvalého bydliště zůstavitele v době smrti, nebo subsidiárně místem pobytu, místem na území Chorvatské republiky, kde se nachází převážná část jeho pozůstalosti, popřípadě místem, kde je zůstavitel zapsán do registru obyvatel.

Dědické řízení je zahájeno z moci úřední poté, co soud obdrží úmrtí list, výpis z matriky úmrtí nebo rovnocenný dokument. Soud pověřuje vedením dědického řízení notáře se sídlem v územním obvodu soudu, postoupí mu úmrtí list a stanoví časový rámec pro vedení řízení. Notář jako soudní komisař vede řízení na základě rozhodnutí soudu o pověření k vedení dědického řízení a v souladu s ustanoveními dědického zákona. Dědické řízení je zpravidla vedeno notářem jako soudním komisařem, zatímco okresní soud řízení vede pouze výjimečně.

Je-li notář pověřen vedením dědického řízení jako soudní komisař, má stejná oprávnění, jako by měl soudce okresního soudu nebo soudní úředník, a smí v rámci řízení přijmout veškerá nezbytná opatření a učinit veškerá rozhodnutí, nestanoví-li dědický zákon jinak. V případě, že během řízení vedeného notářem vznikne mezi stranami spor ohledně skutečností, na nichž některá z nich zakládá svá práva (např. dědické právo, velikost dědického podílu atp.), popřípadě na nichž závisí složení pozůstalosti nebo předmět odkazu, vrátí notář věc soudu, který rozhodnutím řízení přerušil a poučí strany o právu podat žalobu k obecnému nebo správnímu soudu. V případě, že během řízení vedeného notářem vznikne mezi stranami spor ohledně skutečností, na nichž závisí odkaz nebo jiné právo, vrátí notář věc soudu, který poučí strany o právu podat žalobu k obecnému nebo správnímu soudu, avšak dědické řízení nepřerušil. Notář může ve zvláštních případech stanovených zákonem (rozhodnutí o oddělení pozůstalosti od majetku dědice, rozhodnutí o právech spoludědiců, kteří žili se zůstavitelem ve svazku, a rozhodnutí o rozdělení domácnosti) přijmout rozhodnutí pouze se souhlasem všech zúčastněných stran. V ostatních případech věc rovněž vrátí k projednání soudu. Soud, který notáře pověřil vedením dědického řízení, průběžně výkon pověření kontroluje.

Hlavní součástí dědického řízení je ústní jednání, přičemž ústní jednání může proběhnout jednou nebo vícekrát.

Ústní jednání se nekoná v případě, že zesnulý nezanechal žádnou pozůstalost nebo že zůstavitel zanechal pouze movitý majetek a související práva, pokud o konání dědického řízení žádný z dědiců nepožádá.

K ústnímu jednání jsou předvolány strany (dědici, odkazovníci, jiné osoby, jimž z pozůstalosti náleží nějaké právo), osoby, které mohou platně vznést nárok na dědictví (existuje-li závěť), vykonavatel závěti (je-li určen) a další zúčastněné osoby. V předvolání k ústnímu jednání soud nebo notář zúčastněným osobám oznámí zahájení řízení a skutečnost, zda mu byla předložena závěť, a zároveň zúčastněné osoby vyzve, aby bezodkladně předložili písemnou závěť nebo dokument osvědčující ústní závěť, mají-li je v držení, nebo označili svědka ústní závěti. Rovněž zúčastněné osoby v předvolání poučí, že až do přijetí prvoinstančního rozhodnutí o dědictví mohou učinit prohlášení o vzdání se dědictví ústně na ústním jednání nebo prostřednictvím ověřeného dokumentu a že v případě, že se k ústnímu jednání nedostaví nebo neučiní prohlášení dědice, zakládá to nevyvratitelnou právní domněnku, že dědictví přijaly.

V rámci ústního jednání jsou projednány všechny záležitosti důležité pro přijetí rozhodnutí, zejména dědické právo, velikost dědického podílu a právo k odkazu. Soud nebo notář přijmou rozhodnutí na základě závěrů ústního jednání. Soud nebo notář jsou oprávněni zjišťovat skutečnosti, o nichž je strany neinformovaly, a provádět důkazy, které strany nenavrhly, jestliže to považují pro přijetí rozhodnutí za nezbytné. Je pravidlem, že soud nebo notář o určitých právech rozhodne teprve poté, co zúčastněným osobám umožnil se k věci vyjádřit. O právech osob, které se navzdory tomu, že byly řádně předvolány, k ústnímu jednání nedostaví, rozhodne na základě dostupných informací soud nebo notář, přičemž vezme v potaz písemná prohlášení takových osob doručená v době před přijetím rozhodnutí.

Prohlášení dědice je prohlášení, kterým dědic přijímá nebo odmítá dědictví. Každý je oprávněn učinit prohlášení dědice, učinit jej však není jeho povinností. Má se za to, že osoba, která neučinila prohlášení o odmítnutí dědictví, dědictví přijala. Osoba, která učinila platné prohlášení o přijetí dědictví, se jej později nemůže vzdát. Soud ani notář nemohou nikoho nutit, aby učinil prohlášení o přijetí dědictví, avšak dědic, který se tak rozhodne, jej může učinit ústně před soudem pro věci pozůstalostní nebo před notářem, který dědické řízení vede, nebo před libovolným okresním soudem, popřípadě může soudu pro věci pozůstalostní nebo notáři, který dědické řízení vede, předložit ověřený dokument obsahující prohlášení dědice. Soud nebo notář musí dědice upozornit na následky prohlášení dědice a na skutečnost, že odmítnout dědictví může buď pouze ve vztahu ke své osobě, nebo také ve vztahu ke svým potomkům. Pokud mezi stranami vznikne spor ohledně skutečností, na nichž některá z nich zakládá svá práva, popřípadě ohledně složení pozůstalosti nebo ohledně předmětu odkazu, soud dědické řízení přerušil a poučí strany o právu podat žalobu k obecnému nebo správnímu soudu. Soud tu ze stran, ježž právo

považuje za méně hodnověrné, poučí o právu podat žalobu k obecnému nebo správnímu soudu. V případě, že mezi stranami vznikne spor ohledně skutečností, na nichž závisí odkaz nebo jiné právo, soud poučí strany o právu podat žalobu k obecnému nebo správnímu soudu, avšak dědické řízení nepřerušuje.

Po ukončení dědického řízení soud nebo notář vydá rozhodnutí o dědictví. Vzhledem k tomu, že podle chorvatského práva dochází k přechodu práv k pozůstalosti *ipso iure* okamžikem zůstavitele, má rozhodnutí o dědictví deklaratorní povahu. V rozhodnutí se stanoví, kdo se smrtí zůstavitele stal dědicem a jaká práva nabyly další osoby. Obsah rozhodnutí je stanoven dědickým zákonem – rozhodnutí obsahuje informace o zůstaviteli (příjmení a jméno, osobní identifikační číslo, jméno jednoho z rodičů, datum narození, státní příslušnost a u osob, které zemřely v manželství, také jejich příjmení za svobodna), složení pozůstalosti (označení nemovitostí s údaji z katastru nemovitostí nezbytnými pro provedení zápisu, označení movitého majetku a dalších práv, které soud určil jako součást pozůstalosti), dědicích (příjmení a jméno, osobní identifikační číslo, bydliště, vztah dědice k zůstaviteli, zda dědí z titulu zákonného dědice nebo dědice ze závěti, pokud je dědiců více, uvádí se také podíl každého dědice na pozůstalosti vyjádřený zlomkem), omezení nebo zatížení dědických práv (zda je právo dědice omezeno podmínkou, doložením času nebo příkazem, a pokud ano, tak zda a jak je právo jinak omezeno nebo zatíženo a v čí prospěch), osobách, které mají nárok k jiným právům vyplývajícím z pozůstalosti s přesným vymezením takového práva (příjmení a jméno osoby, osobní identifikační číslo, bydliště). Rozhodnutí o dědictví se doručuje všem dědicům a odkazovníkům a rovněž osobám, které se v rámci řízení o dědictví přihlásily. Poté, co rozhodnutí nabude právní moci, se doručí rovněž správci daně. V rozhodnutí o dědictví soud nebo notář přikáže, aby – jakmile rozhodnutí o dědictví nabude právní moci – byly provedeny potřebné změny v katastru nemovitostí v souladu s ustanoveními o katastru nemovitostí a aby byl movitý majetek, který je v úschově soudu, notáře nebo na jejich pokyn třetí osoby, předán oprávněným osobám.

Není-li odkaz dědici zpochybněn, může soud nebo notář ještě před přijetím rozhodnutí o dědictví na žádost odkazovníka přijmout samostatné rozhodnutí týkající se odkazu. Je-li složení pozůstalosti rozporované pouze z části, může být přijato dílčí rozhodnutí o dědictví, v němž se určí, kdo jsou dědicové a odkazovníci a co je bezesporu součástí pozůstalosti.

Proti rozhodnutí přijatému v rámci dědického řízení notářem jako soudním komisařem lze podat námitku. Námitku je třeba podat ve lhůtě osmi dnů od doručení notáři, který ji společně se spisem bezodkladně předá příslušnému okresnímu soudu. O námitkách rozhoduje samosoudce. Soud odmítne námitky podané po uplynutí lhůty a námitky neúplné či nepřijatelné. Soud může o námitce proti rozhodnutí přijatému notářem rozhodnout tak, že ponechá rozhodnutí zcela nebo částečně v platnosti nebo jej zruší. Pokud soud rozhodnutí zruší (ať už zcela nebo částečně), rozhodne o zrušené části rozhodnutí sám. Proti rozhodnutí soudu o celkovém nebo částečném zrušení rozhodnutí notáře není možné se odvolat. Rozhodnutí o námitce se doručuje stranám a notáři. Přijme-li rozhodnutí v dědickém řízení soud prvního stupně, je možné se proti němu odvolat, nestanoví-li dědický zákon jinak. Odvolání lze podat do patnácti dnů od doručení rozhodnutí soudu prvního stupně. Odvolání lze podat u soudu prvního stupně, který může v případě včas učiněného odvolání vydat nové rozhodnutí, jímž napadené rozhodnutí nahradí, pod podmínkou, že tím nezasáhne do práv, která jiným osobám z napadeného rozhodnutí svědčí. V případě, že soud prvního stupně své rozhodnutí nezvrátí, předá odvolání soudu druhého stupně, bez ohledu na to, zda odvolání bylo podáno včas. Soud druhého stupně zpravidla rozhoduje jen o včas podaných odvoláních, ale může vzít v úvahu i odvolání, které bylo podáno pozdě, pokud tím nezasáhne do práv, která jiným osobám z napadeného rozhodnutí svědčí.

Mimořádné opravné prostředky nejsou v dědickém řízení přípustné.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Právní účinky spojené s dědictvím, ať už zákonným nebo ze závěti, nastávají okamžikem smrti zůstavitele. V tento okamžik dědic pravomocně nabývá dědická práva a přechází na něj pozůstalost zůstavitele, jež představuje jeho dědictví. Pro nabytí dědických práv není třeba učinit prohlášení dědice. Dědic, který si nepřeje být dědicem, může dědictví odmítnout, a to do doby přijetí rozhodnutí v prvním stupni.

Odkazovník nabývá právo k odkazu okamžikem smrti zůstavitele.

Průběh dědického řízení, v jehož rámci se určí, kdo jsou dědici zůstavitele, jaké předměty tvoří pozůstalost a jaká další práva z pozůstalosti na dědice, odkazovníky a další osoby přechází, je popsán v otázce č. 6 o dědickém řízení.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Dědicové, kteří dědictví neodmítnou, ručí společně a nerozdílně za dluhy zůstavitele, každý do výše hodnoty svého dědického podílu.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Pro účely zápisu do katastru nemovitostí je třeba na oddělení katastru nemovitostí okresního soudu, na jehož území se nemovitost nachází, předložit tyto dokumenty:

návrh na zápis;

listinu, na jejímž základě byl titul získán (právní základ pro získání titulu – kupní smlouva, darovací smlouva, smlouva o správě, rozhodnutí o dědictví atd.), a to ve formě originálu nebo ověřené kopie;

doklad prokazující státní příslušnost nabyvatele titulu (osvědčení o občanství, ověřená kopie cestovního pasu atp.) nebo doklad o statutu právnické osoby (výpis z obchodního rejstříku), je-li nabyvatelem zahraniční právnická osoba;

je-li žadatel zastoupen advokátem, také originál nebo ověřenou kopii plné moci;

je-li navrhovatel v zahraničí a není-li zastoupen advokátem, je žadatel povinen si zvolit chorvatského advokáta pro účely zasílání písemností;

doklad o zaplacení soudního poplatku ve výši 200 kun (hlava č. 16) a kolek v hodnotě 50 kun (hlava č. 15) podle zákona o soudních poplatcích (NN č. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12 a 157/13).

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Chorvatské právo nepožaduje, aby byl jmenován správce pozůstalosti. Důvodem je, že pozůstalost na dědice přechází ze zákona již okamžikem smrti zůstavitele nebo jeho prohlášení za mrtvého.

Za určitých okolností však soud pro věci pozůstalostní stanoví dočasný opatrovníka pozůstalosti. Učiní tak v případě, že nejsou dědicové známi nebo není známo místo jejich pobytu, popřípadě není možné je zastihnout, nebo v jiných případech, kdy je to nezbytné. Dočasný opatrovník pozůstalosti je oprávněn jménem dědiců podávat žaloby nebo být žalován, shromažďovat nároky nebo platit dluhy a dědice zastupovat. Je-li to nezbytné, soud může opatrovníkovi pozůstalosti stanovit zvláštní práva a povinnosti. Soud rovněž může na žádost věřitelů zůstavitele jmenovat opatrovníka pozůstalosti, která byla oddělena od majetku dědiců.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Pozůstalost je spravována dědici, s výjimkou případů, kdy byla pozůstalost svěřena vykonavatelovi závěti nebo opatrovníkovi pozůstalosti.

Zůstavitel může v závěti stanovit jednoho nebo více vykonavatelů závěti. Osoba určená jako vykonavatel závěti není povinna s tím související povinnosti přijmout. Povinnosti vykonavatele závěti stanoví zůstavitel v závěti. Nestanovil-li zůstavitel jinak, jsou povinnostmi vykonavatele závěti především:

pečovat o pozůstalost a činit vše, co je nezbytné, pro její zachování jménem dědiců a na jejich účet,

spravovat pozůstalost,

učinit vše nezbytné pro úhradu dluhů a odkazů jménem a na účet dědiců.

Vykonavatel závěti přitom musí dbát o to, aby závěť byla ve všech ohledech vykonána tak, jak si zůstavitel přál.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Chorvatské právo nevyžaduje jmenování správce pozůstalosti. Důvodem je, že pozůstalost na dědice přechází ze zákona již okamžikem smrti zůstavitele nebo jeho prohlášení za mrtvého. Dědicové spravují vše a disponují vším, co tvoří pozůstalost. Pokud je dědiců několik, spoludědicové až do okamžiku rozhodnutí o tom, jaký podíl pozůstalosti náleží komu, spravují pozůstalost a disponují s ní jako spoluvlastníci, s výjimkou toho, co bylo svěřeno vykonavateli závěti nebo opatrovníkovi pozůstalosti.

Po té, co je pravomocným rozhodnutím určeno, jaký podíl pozůstalosti připadá kterému dědici, je vše, co do této chvíle bylo společným vlastnictvím, spravováno spoluvlastníky, a to až do chvíle rozdělení pozůstalosti, a to v souladu s ustanoveními zákona upravujícími společnou správu a nakládání s majetkem spoludědiců, s výjimkou toho, co bylo svěřeno vykonavateli závěti nebo opatrovníkovi pozůstalosti.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Byl-li určen vykonavatel závěti, soud mu v průběhu dědického řízení na jeho žádost bez prodlení vystaví doklad prokazující jeho pověření a pravomoc a obsahující poučení třetím osobám, že prohlášení vykonavatele mají stejnou váhu, jako by je učinil zůstavitel. Kdo jedná v dobré víře v prohlášení osoby, která se prokázala dokladem vydaným soudem jako vykonavatel závěti, nenese odpovědnost za případné škody způsobené dědici. Jestliže soud vykonavatele závěti jeho funkce zbaví, je vykonavatel povinen soudu bezodkladně vrátit doklad prokazující jeho pověření a pravomoc, jinak nese za škodu tím vzniklou odpovědnost.

Po ukončení dědického řízení je vydáno rozhodnutí o dědictví. Toto rozhodnutí určuje, kdo se stal okamžikem smrti zůstavitele jeho dědicem a jaká práva tímto okamžikem nabyly ostatní osoby. Vzhledem k tomu, že podle chorvatského práva se člověk stává dědicem *ipso iure*, není účelem zjištění, kdo je dědicem, nabytí dědického práva nebo pozůstalosti samotné (oboje nastalo již smrtí zůstavitele), ale pouze umožnění a usnadnění výkonu práv a povinností nabytých dědictvím.

Účinkem konečného rozhodnutí o dědictví je, že se v něm určuje složení pozůstalosti, dědicové zůstavitele, velikost jejich dědického podílu, zda je jejich dědické právo omezena nebo zatíženo, a pokud ano, tak jak, stejně jako zda existují práva na odkaz, a pokud ano, tak na který.

O čem bylo rozhodnuto pravomocným rozhodnutím o dědictví, může být zpochybněno jen osobou, která dle ustanovení dědického zákona není vázána konečným rozhodnutím o dědictví, a to podáním občanskoprávní žaloby proti osobě, v jejíž prospěch zpochybňovaná skutečnost směřuje.

Konečné rozhodnutí o dědictví není závazné pro osoby, které si osobují právo, které bylo určeno jako součást pozůstalosti, pod podmínkou, že se neúčastnily dědického řízení jako jeho strany a nebyly ani osobně předvolány. Konečné rozhodnutí není závazné ani pro osoby, které si v důsledku smrti zůstavitele osobují dědické právo založené na závěti nebo vyplývající se zákona, popřípadě si nárokují odkaz, pod podmínkou, že se neúčastnily dědického řízení jako strany a nebyly ani osobně předvolány.

Výjimečně platí, že osoby, které se dědického řízení účastnily jako strany nebo byly řádně předvolány, nejsou pravomocným rozhodnutím o dědictví vázány, pokud jde o jakákoliv práva jim svěřená, která vyplývají ze závěti a byla objevena následně; pokud jde o rozhodnutí o právech určených v občanskoprávním nebo správním řízení (k jejichž zahájení byly vyzvány), stávají se přijetím rozhodnutí o dědictví konečnými za předpokladu, že byly zcela splněny všechny podmínky, za nichž lze zahájit občanskoprávní řízení za účelem opakování dědického řízení.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 14/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.